

Infobulletin Onafhankelijke Partij Drenthe

2003-2007, nummer 27, maart 2006

Drenthe moet Drenthe blijven!
www.opd.nl

INHOUD

De Statenvergadering van 22 maart.....	1
Greep II uit de fouten in de Drenthe Encyclopedie	1
Van het accountingweb.nl.....	14
Uitslag gemeenteraadverkiezingen.....	15
Wereldfietsers.....	16
Knipselpagina	20
Over de Onafhankelijke Partij Drenthe	21

DE STATENVERGADERING VAN 22 MAART 2006

Wijziging artikelen 12 en 13 van de Algemene Subsidieverordening Drenthe 2004 (Statenstuk 2006-225).

Vz. Wij hebben in de commissie Cultuur aangedrongen op helderheid en transparantie in de regelgeving in verband met te hantieren termijnen. Hoe vlotter dit werkt, hoe beter. Het resultaat ligt nu voor ons. Vz. Uitstekend.

De aanvulling hierop middels een amendement van de VVD kunnen wij ondersteunen. Wat al geregeld is, hoeft niet nogmaals geregeld te worden.

De beleidsregels van GS nemen wij verder voor kennisgeving aan.

GREEP II UIT DE FOUTEN EN GEBREKEN VAN DE DRENTHSE ENCYCLOPEDIA

In het vorige infobulletin berichtten wij over een grote hoeveelheid fouten (Greep I), die in de *Drenthe Encyclopedie* voorkomen. Provinciale Staten achtten zich toen niet verantwoordelijk, ondanks het feit dat met de totstandkoming van de *Drenthe Encyclopedie* veel gemeenschapsgeld gemoeid is. Ook een brief naar Provinciale Staten, met onderstaande Greep II, heeft tot nu toe geen enkele reactie opgeleverd. Gedeputeerde Staten vond aanvankelijk ook dat zij hierin geen verantwoordelijkheid hadden.

Maar nu hebben GS, drie jaar na publicatie van de *Drenthe Encyclopedie*, de hoofdredactie eindelijk om een reactie gevraagd. De redactie zegt herstel van fouten en correcties bij de digitale versie betrekken. De papieren versie ligt momenteel al afgeprijsd in de boekhandel. De OPD beraadt zich over verder te ondernemen stappen.

Overzicht

p. 2 – Bij het lemma ‘aardappel’ ontbreekt ten onrechte de vroeger zeer populaire consumptie-veen-aardappel, de in Drenthe zogenaamde ‘blanke’ of ‘helle’, een op de ‘Malta’ gelijkend soort die veel aftrek vond in de steden.

p. 12 – Familie Van Coevorden is een joodse familie. De adellijke Drentse familie heet Van Coeverden. Idem dito p. 165.
Onjuist is de vermelding: ‘Drenthe kent nu een veertigtal advocaten en advocatenkantoren’. In 1857 telde Drenthe reeds een kleine veertig advocaten. De laatste 30 jaar is in Nederland het aantal advocaten vertienvoudigd van 1.500 tot 15.000. Een gigantische toename in enkele decennia. De tijd is in Drenthe toch niet stil blijven staan?

p. 64 – In het onderwerp ‘Bargermeerkanaal’ mist de Eerste Boerwijk een verwijzingssterretje naar deze naam op p. 269.

p. 68 – Het is niet de dichtgegroeide gracht die aan dit huis (Batinge) herinnert. De gracht ligt juist geheel open.

p. 83 – Harry Berg heet Harm. In zijn lemma ontbreken zijn beide, in boekvorm verschenen, genealogische publicaties, te weten: *Het geslacht Berg* en *Het geslacht Prins*.

p. 96 – Bij het lemma ‘Blanken’ ontbreekt onder de genoemde bekende Blankens de turfstrooisel-fabrikant J. Blanken Azn. Hij was een van de belangrijkste firmanten van fa. Thomas & Co. Ook het lemma ‘Thomas & Co’ verwijst ten onrechte niet naar Blanken.

p. 99 – Blokhuis was niet slechts lid van de Oudheidskamer Emmen, maar tevens bestuurslid.

p. 114 – Bij lemma ‘bok’ is vergeten de belangrijke functie van dit scheepstype bij het turfvervoer (turbokken) te vermelden. Er waren zelfs scheepswerven in Drenthe die zich met name op de bouw en reparatie van turbokken toelegden. Zo was er zo’n werf te Poepershoek, een buurtschap bij Hollandsche Veld (overigens wordt dit buurtschap ten onrechte niet in de encyclopedie genoemd).

p. 115 – Omschrijving van lemma ‘boksloot’ schiet ernstig tekort. Boksloten kwamen ook voor in de

Z.O.-Drentse veengebieden, zoals onder meer de Boksloot in Bargermeer bij Emmen, waaraan de Eerste en Tweede Bokslootweg herinnert.

p. 130 – Bij lemma ‘Bourtangerveen’ mist ten aanzien van de leidijken een verwijzing naar p. 16 lemma ‘Johan van Alberdingh’, die immers kaarten maakte met betrekking tot deze leidijken. Anders dan vermeld (20e eeuw) werd er hier al vanaf 1882 turfstrooisel gewonnen. Onduidelijk is wat wordt bedoeld met het in de 20e eeuw ‘dienen van de turf als basis van de industrie’.

p. 135 – Brands Jans (Nieuw-Dordrecht 1933). Moet zijn: Jans Johannes Brands (Nieuw-Dordrecht 1932).

p. 136 – Bij lemma ‘brandweer’ is verzuimd het blussen van de grote veenbranden te noemen, dan wel te verwijzen naar lemma ‘veenbrand’ op p. 937. Het lemma ‘brandweer’ houdt op met het jaar 1928. Ook de enorme rampzalige veenbrand van 1928 te Emmer-Erfscheidenveen en Klazienaveen-Noord (bijna complete dorpen afgebrand) mist, evenals in genoemd lemma ‘veenbrand’. (*Panorama* van 9 mei 1928 wijdde er zelfs een gehele reportage aan!) Was er toen en daarna helemaal geen brandweer meer in Drenthe – provincie te klein? Ten onrechte dus ook niets te vinden over de latere ontwikkelingen, zoals laddervoertuigen en blusvliegtuigen enz. en de overgang van enkele jaren geleden van vrijwillige naar professionele brandweer. Bij lemma ‘pastoor Brenninkmeijer’ missen zijn (n.b. in 1977 gebundelde) ‘Brieven van Drenthe’ in de *Nieuwe Katholieke Stem*. Ook is in Assen blijkbaar niet bekend dat hij een telg was uit de bekende textielfamilie C & A (Brenninkmeijer).

p. 139 – Geert Broekhuizen (1844-1928). Slechts zijn schrijverij wordt in dit lemma vermeld. Voor hem was dit echter bijzaak. Hij verdiende zijn geld met landbouwerij, was raadslid en daarnaast wethouder van De Wijk en een aantal jaren Statenlid. Waarom van hem wel een (royale) portretfoto bij dit lemma en in het geheel niets over zijn maatschappelijke betekenis?

p. 147 – Buning. Wat voor feitelijke kennis met betrekking tot Drenthe voegt de mededeling in dit lemma toe dat ‘hij beoogd auteur was van een hoofdstuk in het boek *Geschiedenis van Drenthe*’ wat door zijn overlijden niet gebeurde? Wat niet gebeurd is bestaat niet.

p. 177 – Onbegrijpelijk is de zin: ‘Tot medio 19e eeuw was Dalen een landbouwdorp dat zich sinds 1850 heeft verdicht en uitgebreid’. Tot ver in de 20e eeuw was Dalen namelijk nog een landbouwdorp en de verdichting trad pas op na de 2e Wereldoorlog. Dat de schimpnaam ‘Hamkers’ voor inwoners van Dalen afgeleid zou zijn van veehandelaars uit het Overijsselse Den Ham is nonsens. Er bestaat en bestond geen enkele relatie tussen beide genoemde dorpen. Klok en klepel: de naam ‘Hamker’ verwijst natuurlijk naar de ruilhandel uit vroeger eeuwen, waarbij de Dalense boeren hun (varkens)hammen ruilden voor andere waren, zoals suiker en koffie.

p 189 – De in het lemma ‘Drentse dialecten’ beschreven grote verscheidenheid qua dialect in het Z.O.-Drentse veengebied waarbij vanuit het zuiden een ‘turfgraversweg is aan te geven’ duidt enkel op Erica, waarvan veel bewoners uit het Overijsselse Slagharen kwamen. De inwoners van de andere dorpen rond Erica kwamen daarentegen voor het overgrote deel uit Hogeveen en Smilde. Dat is een weg vanuit het (noord)westen.

p. 194 – De wereldberoemde waterbouwkundige Leeghwater die Smilde bezocht, heette niet **ADRIAAN**, maar **JAN** Leeghwater. Adriaan was zijn vader, maar die was geen waterbouwkundige en ook niet beroemd en deze heeft Smilde dan ook niet bezocht. Zijn reisgenoot was niet Danckert, maar Danckerts. Dezelfde naamfouten trof men aan in het proefschrift van Gerding *Vier eeuwen turfwinning* uit 1995. Na tien jaar is de fout nog steeds niet hersteld, waardoor een ‘historisch virus’ zich – nu weer middels deze encyclopedie – en dus in veel grotere kring, ongehinderd zou kunnen verspreiden. Het lemma ‘Dikninge’ bevat egenstrijdige gegevens: in de beginregel van dit lemma is dit landgoed slechts 55 ha groot, maar volgens het slot is het daarentegen maar liefst 175 ha. Wat moeten we nu geloven, het begin of het eind of is het soms nog anders? Een slordigheid: in 1672 hebben niet de soldaten Bernhard van *Galen de abdijkerk afgebroken, maar hebben de soldaten van Bernhard van Galen enz. Daarnaast ontbreekt de watermolen van Dikninge (in Drenthe destijds toch een van weinige). Dit had er bij een beschrijving van Dikninge toch zeker bij moeten.

p. 200 – Het Dommerskanaal loopt, anders dan vermeld, niet in oostelijke richting naar het

Amsterdamsche en Schoonebeekerveld. Het Dommerskanaal loopt uitsluitend door het Amsterdamscheveld. Anders dan vermeld bestaat het Dommerskanaal niet uit een gedeelte Zandpol-Amsterdamscheveld. Bedoeld zal zijn het zuidelijk van het Dommerskanaal gelegen Nieuwe Stieltjeskanaal, dat thans de functie van vaarweg heeft.

p. 206 – Bij ‘Drenth’ wordt ten onrechte vermeld dat Ds van Lunzen, ‘een rotsvast vertrouwen in zijn parochiaan had’. Van Lunzen was geen priester, maar Nederlands hervormd predikant. Die heeft anders dan een pastoor geen parochianen, maar gemeenteleden.

p. 218 – Lemma ‘Drenthe’:

- A De doortrekking van de Hogeveense vaart in oostelijke richting naar het veen onder Emmen is niet begonnen in 1850, maar in 1856. Vertraagd door geldgebrek en wijziging concessie.
- B Eveneens anders dan vermeld werd het Stadskanaal niet vanuit het noorden doorgetrokken in zuidelijke richting als Stadscompascuumkanaal en verderop Scholtenskanaal. Het Scholtenskanaal werd daarentegen juist vanuit het zuiden (vanaf het Echtenskanaal) in noordelijke richting doorgetrokken in de richting van het Stadscompascuumkanaal.
- C Barger-Compascuum ontstond, anders dan vermeld, niet in 1880, maar bijna twintig jaar eerder, omstreeks 1862.
- D Met het graven van het Stieltjeskanaal werd niet alleen een verbinding tot stand gebracht tussen het veen van Z.O.-Drenthe en het kanalenstelsel van de Dedemsvaart, maar eveneens met het kanalenstelsel van het Overijsselskanaal (Haandrik-Almelo).
- E Op p. 219 is de veenderijcrisis van 1880-1896 over het hoofd gezien. Dit betekent dat hier tevens onvermeld bleef dat de werkloosheid en de armoede toen ook al hoog was.
- F Op p. 219 wordt ten onrechte vermeld dat in de 2e helft van de 19e eeuw Emmen de plek was waar een deel van de elite zich vestigde. Dit blijkt overigens ook niet uit deze encyclopedie, die niemand van elite uit het Emmen van die tijd (1850-1940) noemt. De patricische en adellijke verveners zoals Dommers, Rahder en Van Holthe tot Echten vestigden zich bij voorkeur in de veenkoloniën zelf. In Emmen als bestuurscentrum woonden in deze categorie alleen de hogere ambtenaren.

G Anders dan gemeld hebben Hoogeveense veenarbeiders na 1850 niet als trekarbeiders aan de Dedemsvaart gewerkt. Daar ging het om Duitse en Noordwoldiger seizoenarbeiders.

H Ook leidde de aanleg van tramlijnen bij Coevorden in het begin van de 20e eeuw niet tot een grote economische opbloei. Er was toen slechts een tramlijn, te weten de DSM 1897; na WO I kwam nog de E.D.S., maar toen was de beschreven opbloei als gevolg van de tramlijnen al voorbij.

De tweede foute vermelding is dat Coevorden aan een spoorlijn kwam te liggen. Dat waren er twee, namelijk de lijn van de NOLS en de lijn van Bentheimer Eisenbahn.

p. 283 – Zwinderscheveld en Kibbelveen zijn geen Emmer koloniën, evenmin als overigens Witteveen. Er vestigden zich naast inwoners uit de gemeente Emmen ook veel anderen. De vermelding dat er omstreeks 1910 in Emmen twee turfstrooisel-fabrieken kwamen, is misleidende informatie. Er kwamen er in die tijd juist drie nieuwe fabrieken (van Griendtsveen) bij, naast de al lang bestaande, zoals die van de Mij. Klazienaveen.

p. 285 – De Mij. Emmer-Compasuum kocht het veen niet zoals vermeld van de boeren van Westensch, maar daarnaast ook van de boeren van Emmen. De aangegeven ligging van het Emmer-Erfscheidenveen tussen het Smeulveen en Roswinkeerveen is onvolledig. Het westelijke gedeelte van Emmer-Erfscheidenveen grenst in het noorden namelijk aan Weerdinger-Erfscheidenveen.

p. 300 – Lemma ‘evangelisten’. Dit lemma is een rommeltje: ‘Willem Jonker’ moet zijn: ‘Wilhelm Jonker jr.’ Er was een Willem Jonker onderwijzer, maar dat was iemand anders. Evangelist ‘Wim de Weerd’ moet zijn: ‘Willem de Weerd’. De opgevoerde Wim de Weerd was zijn zoon, die predikant was te onder andere Sleen en evenals zijn vader een sterretje draagt en dus een eigen lemma heeft (op p. 1012). In dit lemma ‘evangelisten’ wordt naast de reeds genoemden ook nog een evangelist J. Veenstra met sterretje genoemd. Dit betekent dat ook hij een eigen lemma heeft gekregen. ‘Evangelist Veenstra’ blijkt vreemd genoeg in de hele encyclopedie niet voor te komen! Gaat het bij deze verdwaalde evangelist soms om een **spook-evangelist** of is evangelisatie soms een (nog onbekende) nevenactiviteit van de schriever* Jan Veenstra, die wel een eigen lemma heeft op p. 944?

p. 307 – Bij Faber ontbreekt het lemma dr Sytze Faber, oud-burgemeester van Hoogeveen en oud-lid Tweede Kamer Staten-Generaal voor het CDA. Ook ontbreekt een lemma van Mient Jan Faber. Hij was een landelijk bekend actievoerder/bestuurder van het Inter Kerkelijk Vredesberaad (IKV) en geboren en getogen te Coevorden. Eveneens ontbreekt de te Coevorden geboren/getogen en evenals de beide Fabers in een gereformeerd milieu opgegroeide prof. dr mr C.A. (Flip) de Kam, hoogleraar te Groningen en oud-lid van de Tweede Kamer Staten-Generaal voor de PvdA en auteur van onder andere het boek *Betalen is voor de dommen*.

p. 321 – Lemma ‘Frijling-Schreuder’. Een mevrouw, echtgenote van een Drentse huisarts, van wie voor Drenthe alleen kan worden gezegd dat zij (volgens Jan Naarding) literaire kwaliteiten had, maar na haar vertrek naar Amsterdam de letterkunde liet voor wat zij was, dient niet een lemma (nota bene nog met een portret erbij) te krijgen. Haar betekenis voor Drenthe weegt op genoemd terrein zo licht als een veer. Hoewel de redactie rijkelijk kon putten (voor wat betreft literaire schrijvers) uit het proefschrift van Nijkeuter, die daarin terecht naar volledigheid heeft gestreefd, hoeft toch niet iedere schrijfster in de encyclopedie. De keuze voor deze dame is nog te ongelukkiger omdat zij – zoals de encyclopedie meldt – zich in haar schrijfsels ook nog eens negatief uitliet over de veenkoloniale Drent. Beter helemaal maar weglaten. Dit geldt overigens ook voor de op p. 464 met een eigen lemma beschreven mr. A.W. Kamp. Als de enige ‘Drentse’ verdienste van deze deftige Haagse advocaat – een Meppeler burgerzoon – was het schrijven van een openluchtspel en een artikel in *Zoo is Drenthe*, dan heb je met zulke figuren een encyclopedie gauw vol.

Ook kunnen bij de Groninger prof. G.S. Overdiep dergelijke vragen worden gesteld, die immers ook met slechts enkele artikelen zijn lemma op p. 703 heeft gehaald.

p. 327 – Lemma ‘Gasselte’. ‘In 1359 was hier pastoor’ moet zijn: ‘in 1328’. ‘De thans gepleisterde hervormde kerk’ moet zijn: ‘de thans wit geverfde hervormde kerk’. De witte pleisterlaag is in 1957 verwijderd. ‘In de 18e en 19e eeuw verbouwd’ moet zijn: ‘in de 17e eeuw, nadat door oorlogshandelingen de kerk zwaar beschadigd was en in de 18e en 19e eeuw’. ‘Wermoldus van Gasselte, zijn kleinzoon, werd ook heer van Ruinen’. ‘Kleinzoon’ moet zijn: ‘schoon-

zoon'. Zijn nazaten hadden tot 1599 invloed, omdat de heren van Ruinen het collatierecht van de vicarie hadden.

'Hier stond in de periode 1620-1645 de familie Fabritius en schoonzoon Warner Emmen als predikant.' Dit moet zijn: 'vanaf 1611 tot 1715 stonden hier leden van de familie Cuperus, zich later Fabritius noemende, als predikant'. De laatste Fabritius werd opgevolgd door zijn schoonzoon Warner Emmen. (Bron: J. Kroezinga, *Geschiedenis van de kerk van Gasselte*, 2e druk 1998).

Aanvulling: Het kerkhof om de kerk met nog ca 150 grafmonumenten, valt sinds 2002 onder Monumentenzorg. In de kerk bevindt zich een, eveneens onder Monumentenzorg vallend, Scheuerorgel uit 1839.

'Rond 1900 kreeg Gasselte een turfstrooiselfabriek.' Dit is niet waar. In geen enkel handboek wordt een turfstrooiselfabriek in Gasselte genoemd. Die heeft nimmer bestaan. Met deze fabriek is nu de vierde spookfabriek in deze encyclopedie opgedoken. In de vorige 'Greep-fouten' waren reeds enkele spookfabrieken gesignaleerd, zoals de beide nooit bestaan hebbende steenfabrieken te Nolde en de aardappelmeelfabriek te Beilen. Er komt hier dus nog een vierde spookfabriek bij! Er zullen nog meer volgen.

'De korenmolen uit 1840 is herbouwd en ingericht als trouwzaal.' Dit moet zijn: 'heeft maar een paar korte periodes als trouwzaal dienst gedaan, na 1960 niet meer. In de molen bevindt zich een klein museum-bakkerswinkeltje.'

p. 332 – Lemma 'Gees'. 'In 1857 kreeg het dorp een christelijke gereformeerde kerk, die tot 1914 dienst heeft gedaan.' Dit moet zijn: 'christelijk afgescheiden kerk'. De christelijk afgescheidenen werden in 1842 door de overheid erkend, mits zij afstand deden van de naam 'gereformeerd'. Ze noemden zich daarom 'christelijk afgescheiden'. Bij Geesbrug ontbreekt ten onrechte het werkkamp Geesbrug, zie hieronder op p. 1023.

Bij Geesbrug verwijst een sterretje naar een lemma Vossebelt-Ferreflex. Dit blijkt echter niet onder die naam te bestaan. Wel wordt een bedrijf 'Vossebelt' genaamd onder het lemma van het gelijknamige buurtschap op p. 987 genoemd. Dat zal hem zijn. Helaas is het bedrijf al enige tijd failliet. Het buurtschap bestaat nog wel.

p. 342 – Lemma 'geomorfologie'. Waarom hier niet, zoals wel hierna in lemma 'geschiedschrijving' op p. 345 en 346 alle proefschriften en ande-

re boeken over dit onderwerp in Drenthe genoemd zoals die van K. Bouwer enzovoort?

p. 358 – Bij lemma 'F.A. Gosselaar' is ten onrechte onvermeld gebleven de eveneens inwonende H.F. Gosselaar. Zij waren kinderen van de zichzelf het leven benomen hebbende hervormde predikant van Schoonebeek en waren met hun moeder in Assen gaan wonen. H.F. Gosselaar ontwikkelde zich later tot een van de belangrijkste verveners van Z.O.-Drenthe. Hij was een van de eigenaren van het Barger-Compasuum.

p. 359 – Lemma 'Transportgroep Van der Graaf BV'. Anders dan vermeld gaan de wortels van dit bedrijf niet terug tot 1860, toen H. van der Graaf in Dedemsvaart een beurtvaart op Zwolle begon. Diens grootvader Berend van der Graaf begon ca 1820 reeds een beurtvaart op Zwolle.

p. 365 – Bij 'Weber', waar sprake is van lok, ontbreekt een verwijzing naar het lemma 'Lokfabriek' van J.L. Allagnou op p. 567.

p. 402 – 'Hesselink, W., (1816-1887)': wordt vermeld als (mede-)oprichter van het Plaatselijk Nut te Vries. Het sterretje hierbij verwijst naar het Nut of de Maatschappij tot 't Nut van 't Algemeen. Deze verwijzing is echter onjuist. Een plaatselijk Nut was een onafhankelijke plaatselijke club, die geheel losstond van genoemde Maatschappij.

p. 405 – Lemma 'Hiddingh'. 'Eigenerfdengeslacht, dat in de 15e en 16e eeuw in Rolde woonde.' Dit moet zijn: 'en in Roden (Mensinghe) en in Norg'. Aanvulling: De familie Hiddingh bezat als enige eigenerdefamilie in Drenthe het recht van belijning, dat wil zeggen het recht om over de hele provincie Drenthe stukken te zegelen. In de praktijk werd dit recht uitgeoefend door de oudste zoon.

p. 457 – Verzuimd is het jaar mee te delen waarin Jongbloed als burgemeester van Sleen aftrad. Dat was in 1927.

p. 459 – Anders dan in dit lemma wordt gesuggereerd, was W. Jonker Jr in Erica niet een evangelist van de Vrije Zendingsgemeente. Hij was daar in functie als evangelist van de Nederlands hervormde evangelisatievereniging, die onder de kerk van Nieuw-Amsterdam viel. Het lokaal was geen afzonderlijk gebouw, maar een houten aanbouw aan zijn woning.

p. 472 – Onjuist is de stelling dat (met uitzondering van het Meppelerdiep en N.-Willemskanaal) de Drentse kanalen van oorsprong in wezen alle turfvaarten zijn. Zo is bijvoorbeeld de Jongbloedvaart naar Sleen een werkverschaffingsproject, zonder dat daarbij van een turfvaart sprake is.

p. 473 – Lemma ‘kapelgemeente’. Een kapelgemeente, waarin rechtzinnige hervormden zich verenigden, was niet alleen een Asser aangelegenheid. Anders dan het lemma doet voorkomen waren/zijn er ook in veel andere Drentse plaatsen zogenaamde Kapelgemeenten, zoals onder meer in Emmen.

p. 475 – Lemma ‘Karst’. De zinsnede ‘In het dorp behoorde hij tot de notabelen die onder meer de gereformeerde kerk bestuurden’ wekt verwarring. Anders dan de Nederlands hervormde kerk kende de gereformeerde kerk geen notabelen. Karst was dan ook geen notabel van de kerk, maar kerkenraadslid.

p. 503 – Jasper Klijn. Bij dit lemma is nagelaten te vermelden dat de aannemer van het Oranjekanaal ook zelfstandig veeneigenaar (vervener) was te Schoonoord.

p. 522 – Ten onrechte wordt ten aanzien van de naamgever van Kremboong Frederik s’Jacob (niet zoals de tekst vermeldt Frederik ’s Jacob) nagelaten te vermelden dat hij de verveningscompagnon van Rahder te Noordscheschut was. Het zuidelijk gedeelte van deze latere houtplantage was aanvankelijk veengrond geweest dat grensde aan de veenderij van de firma Rahder.

p. 567 – Anders dan vermeld is ‘lok’ niet een Drentse benaming voor wollegrasveen. Het woord komt ook buiten Drenthe, zoals in Brabant en Limburg voor en is zelfs vrij algemeen gebruikt.

p. 575 – Anders dan gemeld is niet in 1853 begonnen met de aanleg van de Lutterhoofdwijk, maar enkele tientallen jaren eerder.

p. 562 – Aanvulling met betrekking tot Linde. Evenals bij Steenbergen op p. 860 hier melding maken van het te Linde al eeuwenlang wonende gelijknamige eigenerfdengeslacht J.W.T.M. Beekhuis-Snieders, e.a., *Zeven Zuidwest-Drentse familie-archieven*, Assen 1983.

p. 582 – Onbegrijpelijkerwijs ontbreekt hier de in 1889 te Meppel geboren en getogen zeer bekende kunstschilder Jan Mankes. Zijn werken blijken steeds meer gewild te zijn en brachten bij Christies recordbedragen op. ‘Werk Jan Mankes wordt onbetaalbaar’ kopte eens de *Meppeler Courant*. De encyclopedie nam blijkbaar alleen lemma’s op van Meppeler zondagsschilders als Ponne, Arendshorst, Mol. Dit is temeer bevreemdend omdat in Meppel een straat, de Jan Mankeshof, naar hem is vernoemd, wat niet geldt voor genoemde zondagsschilders. Ook elders in Nederland, in Nunspeet, is een Jan Mankesstraat.

p. 596 – Bij lemma ‘Meppel’ ontbreekt bij ds Chr. Hein een verwijzingssterretje naar diens lemma op p. 395.

p. 651 – Bij lemma ‘Nieuw-Buinen’ ontbreekt bij industrie de papiermolen van J. Wolthuis, de enige van Drenthe, *NDVA* 1962, p. 146 en tevens ontbreekt de turfstrooiselfabriek uit 1882 van Huizingh, waarbij ook een molen betrokken was.

p. 621 – Bij lemma ‘Molenwijk’ (kanaal te Smilde) zijn over het hoofd gezien de kanalen (veenwijken) eveneens Molenwijk genaamd te Odoornerveen en bij Erica.

p. 655 – Nieuwlande. Anders dan vermeld wordt bij de betekenis van de schimpnaam ‘Scheidsen’ van de inwoners van Nieuwlande niet bedoeld op scheidstenen, maar op het feit dat dit dorp ligt aan de Hoogeveense scheid (= grenslijn tussen twee marken).

p. 633 – Het glasmuseum is niet meer in Hoogeveen. Overigens ontbreekt in de opsomming van de diverse musea het Oorlogs- en Verzetsmuseum in de boerderij ‘Moorsend’ te Nieuwlande. Eigenaar J. Schonewille kreeg voor zijn verdiensten voor dit museum vorig jaar een koninklijke onderscheiding aangeboden. Werd overigens door hem geweigerd. Daarentegen wordt het Oorlogs- en Verzetsmuseum te Assen wel genoemd.

p. 663 – Lemma ‘Noordscheschut’. Met betrekking tot de steenfabriek van de familie Rahder is onvermeld gelaten dat J.C. Rahder eerder vanaf 1854 al een steenfabriek te Nieuweroord had gehad (*Nw. Drentse Crt* – 29-4-1854). Wel wordt vermeld dat het dorp in 1944 een hervormde kerk kreeg, maar

ten onrechte niet dat er sinds 1905 reeds een gereformeerde kerk was. Als pastorie werd toen omstreeks 1905 huize 'Valkenheim' van de familie Rahder gekocht. Als bezienswaardigheid wordt huize 'Blokland' van de familie Rahder genoemd. Ook uit die tijd dateert het nog bestaande ongenoemde huis 'Venendal' van dezelfde familie. Daarnaast ontbreekt het uit het midden van de 19e eeuw daterende voormalige landgoed 'Ettenheim' van de vervener Van der Sluis bij de bezienswaardigheden.

p. 687 – Lemma 'Oosterhesselen'. De mededeling dat het dorp begin vorige eeuw een turfstrooiselfabriek bezat, zal niet op waarheid berusten. Er heeft in die omgeving nimmer een turfstrooiselfabriek gestaan. **Dit is dus de vijfde spookfabriek van Drenthe die in de encyclopedie opduikt.**

p. 727 – Lemma 'plaatswijk'. Dit is lang niet altijd een kanaal dat langs de veenplaatsen naar het hoofdkanaal stroomt. De plaatswijk staat allereerst in verbinding met een hoofdwijk, die wel naar het hoofdkanaal stroomt.

p. 757 – Lemma 'ds. van Raalte'. Afscheiden predikant te Ommen, vandaaruit had hij contact met geestverwanten. Onjuist is de toevoeging dat hij dit contact vooral in Sleen en omgeving zou hebben. Hij had dat namelijk met afscheidenen over heel Nederland. Onder andere ook met die in Sleen. Het gaat te ver te suggereren dat het met name om de groepering te Sleen zou gaan. Bij de literatuur ontbreekt G. de Leeuw, *Emmen en de Van Raaltetrek* (Emmen, 1995).

p. 759 – Lemma 'RTV Drenthe'. De schrijver van dit onderdeel noemt hierin onder meer Jan Hollenbeek Brouwer, Jan Hidding, M.H. Hollema-Eikenberg, H.A.A. Lange en Rieks Siebering als bestuurders en/of medewerkers. Hij verzuimt echter deze namen te voorzien van een sterretje om alzo te kunnen verwijzen naar hun eigen lemma's. Hij vergeet echter niet om naar zijn eigen lemma te verwijzen.

p. 787 – Lemma 'Roswinkel'. 'Roswinkel kreeg in de 18e eeuw een veenkoloniaal karakter'. Dit moet zijn: 'in de 19e eeuw'.

p. 795 – Johan Rusius. Het is niet bewezen dat hij uit een adellijke Franse familie stamde. Voor zijn geboorteplaats Veldhuizen moet gelezen worden: Velthausen in het graafschap Bentheim.

p. 806 – Lemma 'Ds. Van Schaick'. Uit de omschrijving wordt niet goed helder van welk kerkgenootschap hij predikant was.

p. 813 – In het lemma 'Allerd van der Scheer' ontbreekt een verwijzingssterretje bij G. Visscher, die samen met hem, Van der Scheer, een medaille kreeg. Bij het lemma 'Dubbel Hemsing van der Scheer' ontbreekt de vermelding dat zij broers waren.

p. 839 – De volledige voornamen van Harm Slot zijn niet zoals vermeld 'Johannes Bernardus', maar 'Hermanus Johannes Bernardus'.

p. 856 – Bij het lemma 'Staatsbosbeheer' ontbreekt bij de opsomming van de medewerkers de functie van directeur.

'Caspar Robles' moet zijn: 'Caspar de Robles' en 'graaf van Aremborg' moet zijn: 'graaf van Arenberg'; dit was een Zuidnederlandse prins.

p. 860 – Steenbergen is, anders dan vermeld, niet een satellietvestiging van Roden, maar het is juist andersom.

p. 879 – Lemma 'Van Swinderen'. De duiding van zijn afkomst is in dit lemma niet juist weergegeven. Hij was niet allereerst afkomstig uit een Gronings regentenmilieu, maar stamde uit een Groningse adellijke familie en voerde het predicaat van jonkheer.

p. 885 – Lemma 'Taverne'. Aangeven wat wordt verstaan onder 'radiomisbruik'? 'Dedemsvaart waar de rooms-katholieke Sint Vitus-parochie haar jubileum met een eucharistie vierde': een parochie is altijd rooms-katholiek. Het woord 'rooms-katholiek' weglaten.

p. 874 – Lemma 'Egbert Streuer'. Waarom heeft deze een eigen lemma gekregen en moet de toch ook drie keer wereldkampioen geworden Schnieders het doen met een enkele vermelding in het lemma van Streuer? Ook is de tekst bij Streuer cryptisch: 'Het seizoen 1984 was een hoogtepunt door het winnen van de eerste van drie wereldtitels'. Waarom niet gewoon gemeld dat hij in 1984, 1985 en 1986 wereldkampioen werd? In het foto-onderschrift wordt de naam 'Schnieders' ten onrechte als 'Snieders' gespeld.

p. 904 – Hier ontbreekt geheel ten onrechte het

lemma 'Treub'. M.W.F. Treub (VDB) zat vanaf 1904 tot 1913 namens het kiesdistrict Assen in de Tweede Kamer Staten Generaal. Hij was in Drenthe een bekende en veelbesproken figuur. Hij werd daarna minister van Financiën en was ook hoogleraar. Hij werd door zijn biograaf een staatsman genoemd.

p. 910 – Lemma 'turfcokes'. Anders dan gemeld werd turfcokes niet alleen gebruikt als brandstof. Er werd ook paraffine voor de fabricage van kaarsen en andere verlichtingsmiddelen uit gefabriceerd. Daarnaast diende het, vanaf medio 19e eeuw, tot bemesting van landerijen. De eerste turfcokesfabriek van Nederland in het Overijsselse Lutten werkte reeds vanaf 1856 en het begin van deze tak van industrie ligt dan ook een kleine eeuw eerder (!) dan de *Drenthe Encyclopedie* deze legt. Overigens wordt in dit lemma ten onrechte weggelaten de belangrijke in 1865 door de N.V. Nieuweroordse Veen- en Industrie Mij. gestichte turfcokesfabriek te Nieuweroord. Deze eerste Drentse turfindustrie wordt in de encyclopedie zelfs in het geheel niet genoemd, terwijl die toch overbedeeld is qua onderwerp veen en turf. De reden van deze omissies zullen gezocht moeten worden in het feit dat blijkens de opgegeven literatuur bij deze onderwerpen slechts die boeken zijn gebruikt waar hoofdredacteur Gerding zelf bij betrokken was. Deze eenzijdigheid wrekt zich met name in een encyclopedie, waarin juist een brede variatie aan gegevens wordt verwacht. Wel wordt onevenredig veel nadruk gelegd op de productie van turfcokes als oorlogsindustrie. Hierbij mist (om pijnlijke misverstanden te voorkomen) de vermelding dat de genoemde fabrikanten – onder wie Veldkamp – dit onder druk van de bezetter deden. De eigenaar van 'Emmerhout' was niet de heer S.K. Gorter; dit was de firma S.K. Gorter, waarvan de gebroeders Siemon en Klaas Gorter de firmanten waren. De aanduiding van S.K. Gorter als een garagehouder te Roodeschool is onvolledig. Daarnaast exploiteerden ze een machinefabriek, wat juist ook te maken had met de turfcokesactiviteiten.

p. 912 – Lemma 'turfstrooisel'. Enkel de paarden-trams van Londen en Parijs worden hier als belangrijke gegadigden genoemd. Dit gold natuurlijk ook voor die van Amsterdam, Den Haag (HTM), enz.

p. 981 – 'Van Voorn'. Waarom drie afzonderlijke lemma's voor Ben van Voorn (met foto), zijn dochter Saskia en haar echtgenoot? Saskia staat immers al in haar vaders lemma en dat is genoeg.

Ze werkte relatief kort in Drenthe voordat ze met haar man emigreerde.

p. 987 – Vriend B.V. te Coevorden: 'Dit bedrijf werd in 1989 door de heer Bos van de familie Vriend overgenomen'. Welke heer Bos?

p. 998 – Lemma 'Wachtum'. Als bezienswaardigheden worden genoemd molen de Hoop 1894 en boerderijen uit eind 19e eeuw en begin 20e eeuw. Hierbij is onder andere over het hoofd gezien de authentieke, begin 17e eeuw door de familie Goring gebouwde boerderij aan het Westereind. Bij de literatuur ontbreekt dan ook het boek van S.G. Hovenkamp over de boerderijen van Wachtum.

p. 994 – VVH Vereniging van Vrijzinnig Hervormden. Dit lemma wekt – evenals het hierboven al genoemde lemma 'Kapelgemeente' op p. 473 – ten onrechte de indruk dat er in Drenthe alleen te Assen een dergelijke vereniging zou bestaan. Vrijwel elk Drents dorp van enige omvang heeft een vereniging van vrijzinnig hervormden.

p. 984 – Bij het lemma 'Vos' ontbreekt de **destijds nationaal bekende dichteres Margot Vos (1891-1985)**. Zij was in het toentertijd armoedige Z.O.-Drentse veengebied geboren en opgegroeid. Van nabij had zij de veenmisère meegemaakt. Hieruit moet haar bekende gedicht 'Lied van ellende' (bundel *De nieuwe Lent*) zijn ontstaan, dat eindigt met 'smoren in de venen en in de smurrie van het plaggenwrak'. **Deze befaamde socialistische dichteres kreeg een eigen lemma in de *Encyclopedie van de wereldliteratuur* (Antwerpen, 1984), p. 188, 189, maar zij wordt in de *Drenthe Encyclopedie* met geen woord genoemd.** Wel wordt ze uitvoerig behandeld in het *Biografisch Woordenboek van de Arbeidersbeweging*, terwijl ook in *De Nederlandse Poëzie* van G. Komrij een gedicht van haar is gepubliceerd. Maar armoede is, zoals bekend, geen thema voor Gerding. Dus die socialistische dichters liever maar zo snel mogelijk vergeten.

p. 1018 – Lemma 'Weiteveen'.

A Weiteveen heeft nooit en dus ook niet tot 1884 tot de gemeente Dalen behoord. De rij bovenveenboerderijtjes langs de zuidersloot stond tot ca 1913 altijd aan de noordzijde, in de gemeente Emmen. Pas na de komst van de Griendtsveen Mij. na 1909 werden de boerderijtjes verplaatst naar de zuidkant van de zuidersloot in de ge-

meente Schoonebeek. Later kwam het gedeelte tussen zuidersloot en middensloot bij de gemeente Schoonebeek.

- B Een substantiële bevolkingsaanwas uit Hogeveen en Dedemsvaart is niet bekend.
- C De vervening kwam hier niet tot stand (mede) door de hoge turfprijzen tijdens de Eerste Wereldoorlog, maar door de vestiging van het Griendtsveen-bedrijf in 1909.
- D De sinds ca 1850 ontstane rij plagenhutten waren in wezen grotendeels bovenveen boerderijtjes. De bewoners pachtten deze ten behoeve van de boekweitverbouw van de eigenaar van het Amsterdamsche veld, de Drentsche Landontginning Mij. Later, toen de vervening hier na 1910 begon, kwamen er ook plaggenhutten, maar dat was meer aan de Schoonebeeker kant.
- E In 1925 verrees in het westen van de plaats niet de protestants-evangelische kerk, maar een evangelisatie van de N.H.-kerk.

p. 1023 – Lemma ‘werkkampen’. Onbegrijpelijkerwijs is weggelaten het Werkkamp Gees(brug), dat voor en tijdens de Tweede Wereldoorlog aan de noordkant van de Verlengde Hogeveense vaart bij Geesbrug lag. Ook in het zeer uitgebreide lemma ‘Kamp Westerbork’ (p. 464 e.v.) wordt dit beruchte kamp over het hoofd gezien. Dit rijkswerkkamp Gees is het enige werkkamp in Nederland waarvan de oorspronkelijke plattegrond is blijven bestaan. Nadere info bij het Oorlogs- en Verzetsmuseum Moorsend (ook al geen vermelding o.i.d. in de encyclopedie) te Nieuwlande.

p. 1024 – E.J. Werkman, rijksarchivaris te Assen. Dit lemma kreeg dit hoofd van een destijds kleine rijksdienst met toentertijd slechts enkele medewerkers die later zou uitgroeien tot het veel grotere Rijksarchief in Drenthe (thans Drents Archief). Maar toen was hij al met pensioen. Het lemma vermeldt meer over de publicaties die hij niet het licht deed zien, dan wel: ‘een proefschrift over de veenkoloniën heeft hij nooit voltooid. Uit zijn kleinere publicaties en zijn nagelaten aantekeningen blijkt dat hij veel meer in zijn mars had’. Van de doden niets dan goeds, maar horen dit soort ontboezemingen eigenlijk wel thuis in een encyclopedie?

p. 1034 – De VVD-politicus H. Wiegel staat landelijk bekend als ‘het orakel van Diever’, maar in de *Drenthe encyclopedie* komt het orakel niet voor, wel spokerij (p. 851), zoals we ook hier eerder heb-

ben gezien. Het enkele feit dat Wiegel sinds een aantal jaren in Drenthe woont, is van te weinig betekenis voor een plaatsje in het boek, zou de redering kunnen zijn. Een inconsequentie hierbij is dat genoeg (later bekend geworden) Drenthen die op jeugdige leeftijd Drenthe hebben verlaten, zoals Jan Nico Scholten bijvoorbeeld, er wel in blijken te staan. De kwestie Wiegel had eenvoudig kunnen worden opgelost als men als lemma ‘hotel Frederiks in Hogeveen’ – het bekende hotel van zijn schoonouders – had opgenomen en hem in verband hiermee had vermeld.

p. 1039 – Willinge. In dit lemma ontbreekt dat hij in de jaren na 1911 lid was van de Tweede Kamer van de Staten Generaal.

p. 1091 – Lemma ‘Zwartemeer’. Vanaf ongeveer 1830 hadden de parochianen van Zwartemeer, anders dan vermeld, niet gekerkt in Nieuw Schoonebeek enz. De eerste bewoners vestigden zich er pas in 1860. ‘Joh. Sluymers’ moet zijn: ‘Joh. Sluijmer’; ‘de kerk stond in die tijd midden in het dorp’ is onjuist. Men verwachtte dat het dorp zich rondom de kerk zou gaan uitbreiden. Dit gebeurde echter niet. Wel kwamen er achter aan de Kamerlingwijk veel plaggenhutten. De helft van de tekst gaat over de RK-kerk. Nagelaten is echter te vermelden dat de kerk werd gewijd aan St. Antonius van Padua en dat de kerk de St.-Antoniuskerk heet. Ook is hierbij niet vermeld dat de kerk alweer jaren voor religieuze doeleinden wordt benut. Zo worden er zogenaamde (latijnse) tridentijnse missen gecelebreerd. Ook is de kerk daarnaast nog steeds in gebruik als woning bij de eigenaar, een particulier. Vreemd genoeg was de gereformeerde kerk niet meer dan een regel waard, terwijl de gereformeerden daar toch ook een aanzienlijk deel van het bevolkingsaantal uitmaken.

Voorlopige conclusies

De betrouwbaarheidsvraag

De fouten – in de zin van feitelijke onjuistheden – hebben zich, blijkens alleen al de beide ‘grepen uit de fouten’, tot onaanvaardbare hoogte opgehoopt. Dit is ernstig, nog afgezien van de vele, mogelijk vrij onschuldige lijkende taal- en naamfouten, die onder slordigheden kunnen worden gerekend. Zo’n ‘onschuldige’ naamsfout is bijvoorbeeld ‘Danckert’ in plaats van het juiste ‘Danckerts’ (p. 194). Dit laatste geldt evenwel niet voor de van een foute voornaam voorzien wereldberoemde Jan Leegh-

water, die op diezelfde pagina abusievelijk Adriaan Leeghwater wordt genoemd. Hier krijgt een van de kopstukken uit de vaderlandse geschiedenis in Drenthe opeens een andere, nieuwe – niet bij hem passende – naam. Dit kan bij de gebruiker verwarring opleveren, zeker bij kinderen en jeugdigen, die om onderwijs- en educatieve redenen van dit naslagwerk gebruikmaken. Het ligt immers voor de hand dat het naslagwerk – een veronderstelde betrouwbare gids – vooral bij scholen en bibliotheken aanwezig zal zijn. In de meeste huiskamers in Drenthe zal het echter niet in de boekenkast staan. Daarvoor is de aanschafprijs – 120 euro – gewoonweg te hoog. Zo is er van dit door de Staten beoogde ‘geschenk aan de bevolking’ weinig terechtgekomen. Aan de andere kant zullen de gezinnen – voornamelijk die in de hogere inkomensgroepen – die hem wel hebben aangeschaft tenminste recht hebben op een betrouwbare aanschaf.

Verkeerde voorstellingen

Het naslagwerk kenmerkt zich daarnaast door even zovele verkeerde voorstellingen van zaken, zowel naar tijd als naar plaats, lacunes, onevenwichtig- en tegenstrijdigheden. Zo leest men bijvoorbeeld dat in de gemeente Emmen omstreeks 1910 twee turfstrooiselfabrieken zijn opgericht. Bij het verderop staande lemma ‘turfstrooisel’ blijken er in Emmen opeens veel meer van dergelijke fabrieken te hebben gestaan. De vermelding van nooit bestaan hebbende turfstrooiselfabrieken bij Gasselte en Oosterhesselen is zonder meer een ernstige fout, die lezers op het verkeerde been zet. Hierboven zijn ze wel als ‘spookfabrieken’ aangeduid. Er komen in deze encyclopedie helaas veel te veel van dit soort verschijnselen voor. Dat mag niet. De (wetenschappelijke) betrouwbaarheid van het naslagwerk is hier namelijk in het geding. De vraag komt hierbij op of en zo ja in hoeverre dan al het andere wel juist is. Ook worden op diverse terreinen onevenwichtigheden gesignaleerd. Dit deed zich bijvoorbeeld voor bij de als lemma opgenomen in Amsterdam geboren onbekende schrijfster van één boekje, mevrouw Frijling. Daarentegen bleef de uit Drenthe afkomstige dichteres Margot Vos, met een eigen lemma in de prestigieuze *Encyclopedie van de Wereldliteratuur*, in de *Drenthe Encyclopedie* totaal onvermeld.

Merkwaardige keuzes

De keuze van de onderwerpen – ook waar dit personen betreft – is ook lang niet altijd consistent geweest. Persoonlijke voorkeuren van de schrijvers

en/of redactie lijken hier soms meer de doorslag te hebben gegeven dan een uitvoering van een consistent en evenwichtig beleid. Zo zijn onderwerpen over Drentse literatuur, veen/turf enz., onmiskenbaar overbedeeld in de encyclopedie verschenen. Hieraan zal niet vreemd zijn geweest dat twee van de hoofdredacteuren op deze beide eerstgenoemde onderwerpen zijn gepromoveerd. (Maar ook het vroegere godsdienstige leven in Zuid-Drenthe en de archeologie hebben meer dan ruime aandacht gekregen.) Het gevaar van overwaardering van eigen werk is dan niet denkbeeldig, wat op haar beurt dan licht aanleiding zou kunnen geven tot bedoelde overbedeling. Dit geldt ook bij de keuze van nog levende personen. Het zal de lezer niet ontgaan hoeveel nog springlevende Drentse schrijvers, historici, geografen en archeologen c.s. een eigen lemma hebben gekregen. Hun betekenis voor Drenthe zal er zijn (geweest), maar is moeilijk meetbaar. Daar staat dan tegenover dat de vele tientallen Drentse chirurgen, die in de loop van de jaren duizenden Drenten het leven hebben gered of levens hebben verlengd, totaal niet genoemd worden. Hier zit dan ook de onevenredigheid, de onevenwichtigheid en misschien ook wel de ongerijmdheid...

De tweehonderd van Gerding

Professional of amateur

Het is te betreuren dat een grote uitgeverij als de Koninklijke Van Gorcum, die uitgave van de encyclopedie verzorgde, geen professionele redacteur(en) bij het onderhavige project heeft aangesteld. Bij deze encyclopedie bestond de (door zichzelf aangestelde) hoofdredactie nagenoeg geheel uit (al dan niet professionele) historici. Dit zijn echter geen professionele redacteuren, maar in feite op dit terrein (dat wil zeggen: redactiewerk) amateurs. Dit betekent dat de gevaren van hobbyisme om de hoek kwamen kijken, waarbij de zaak wel uit de hand moest lopen.

Het is een goed gebruik dat de (vaak vele) auteurs die aan dit soort boeken meewerken zelf op de achtergrond blijven. Hun namen verschijnen dan meestal in een voorin het boek opgenomen lijst van auteurs. That's it. Op het eerste gezicht lijkt dit ook zo te zijn bij de *Drenthe Encyclopedie*. De zaak lijkt (op dit punt) in orde. Maar als je de boeken openslaat, stuit je op een ontvondend feit. Veel auteurs blijken in de encyclopedie een eigen lemma te hebben gekregen (of genomen). Het is opvallend dat bij deze encyclopedie van de zo'n

100 daarbij betrokken auteurs er maar liefst 31 (zegge: eenendertig) met een eigen lemma in staan. Onderscheid moet er zijn, oftewel: auteurs met of zonder sterretje... De eerstgenoemden mochten ook nog hun eigen lemma schrijven en werden daarvoor waarschijnlijk nog betaald ook. Van deze 31 was het grootste deel historicus dan wel archeoloog, zij het professioneel of amateur. Het is niet aannemelijk dat die 31 zichzelf allemaal hebben aangemeld voor hun lemma. Zij zullen hier toe door de hoofdredacteurs zijn uitverkoren. Alhoewel, kun je je vriendjes weigeren? Misschien waren er nog wel meer liefhebbers in de markt en werd het zelfs dringen geblazen. Als redactie kom je dan voor moeilijke beslissingen te staan. Moet je bijvoorbeeld kiezen tussen twee oud-gedeputeerden H.W.? De ene wel, de andere niet, of beide wel of niet?

Van lemma tot dilemma

Juist om dit soort duivelse DILEMMA'S te vermijden was een onafhankelijke professionele redacteur onmisbaar geweest. Die zou onmiddellijk hebben ingegrepen. Dat wil zeggen: korte metten hebben gemaakt met het streven om nog in leven zijnde personages als lemma's op te nemen. Met een selectie van reeds overleden personen was het immers al moeilijk genoeg. Maar nu moest er geoordeeld worden over levenden en doden. Levenden in een encyclopedie hoort eigenlijk niet. Als je daarin komt te staan hoor je 'goed dood' te zijn. Bij overleden personen kan namelijk niet veel meer misgaan. 'Van de doden niets dan goeds.' Blijkbaar kwam Drenthe hier goede doden, dan wel Drenthenaren die goed dood zijn, tekort. Het amateurisme had als gevolg dat een en ander wel uit de hand moest lopen. Zo blijken er naast de 7 als auteurs meewerkende archeologen naderhand nog eens 15 andere archeologen met een lemma bij te zijn gekomen.

Het lijkt erop dat de hoofdredactie ook nog eens op een soort rechterstoel heeft gezeten bij de beoordeling van wie er wel en wie niet een lemma zou krijgen. Ook hier weer geldt: professionele historici zijn nog geen rechters. Bij telling kom je op: (afgerond) 500 'dode lemma's' en (afgerond) 300 'levende lemma's'. Bij eerste oogopslag is het zonneklaar dat het hier om een wanverhouding gaat. Naar verhouding is het aantal levenden veel te hoog. De encyclopedie gaat immers terug tot in de prehistorie! Zo'n hoog getal aan levenden kan alleen maar verklaard worden uit een steeds meer uitgedijd zijnde vriendjeskring. Een golf die in de

praktijk nauwelijks blijkt te kunnen worden gestuit.

Spin in het web

Genoemde 300 'levende lemma's' kunnen (globaal) onderverdeeld worden in: archeologen en veldbiologen: 30, historici: 15; schrijvers: 45; schilders: 40; beeldend kunstenaars: 15; politici: 55; sportlieden: 60; muzikanten: 40. Omdat sportlieden en muzikanten bij het vertonen van hun kunsten rechtstreeks door het publiek worden bekeken, vallen deze beide categorieën af als onverdacht. Er blijven dan 200 'levende lemma's' over. Dit zijn dus 'De tweehonderd van Gerding'.

Die tweehonderd laten zich tot veel clusters herleiden. Ieder die een beetje bekend is met het Drentse wereldje kan uit de encyclopedie zelf wel zo'n cluster afleiden. Als voorbeeld dienen hier de al genoemde 7 auteur-archeologen (met een lemma). Deze blijken naderhand een *spin-off* te hebben gemaakt van maar liefst 15 nieuwe 'lemma-archeologen' erbij. De vriendschap tussen de belangrijkste van die 7 (prof. Waterbolk) met zijn mede-auteur Gerding lijkt een van de oorzaken van dit *spinning-off*-proces te zijn geweest. Maar ook een andere mede-auteur, zijn collega-proximus – de prov. archeoloog zal hierbij van invloed kunnen zijn geweest.

Het resultaat van dit alles is bekend. Waarom al die uitgebreide alleen maar bladzijden vullende levensbeschrijvingen van die (veelal buiten Drenthe wonende niet-Drentse archeologen) en bijna al hun (niet zelden vreemdtalige) publicaties zo expliciet genoemd? Ze zullen in Drenthe bij opgravingen betrokken zijn geweest, maar zijn er echter (goed) voor betaald. Er zijn echter geen Drentse mensenlevens mee gered, zoals bij de reeds genoemde anomieën gebleven chirurgen. Een wat uitgebreider lemma waar al deze nog in leven zijnde archeologen hadden kunnen worden genoemd met eventueel hun belangrijkste publicaties was stellig voldoende geweest voor Drenthe. Een ander voorbeeld van zo'n clustering zijn de zogenaamde 'drukkers in de marge', van wie maar liefst 5 een eigen lemma hebben gekregen.

Spin of spil

Genoemde *spin-off* blijkt zich mutatis mutandis ook te hebben voorgedaan bij veel andere van een lemma-sterretje voorziene auteurs op hun respectievelijke (door de encyclopedie bestreken) terreinen. Zo is er van de eveneens boventalig in de encyclopedie voorkomende, al dan niet beroepsmatige,

historici een mooi cluster te maken. Samen met de archeologen kom je dan al gauw op 40 eigen-lemma-bezitters. Als die op hun beurt elk vier favoriete vriendjes zouden meebrengen, is het getal 200 zo bereikt... Zo vindt men er nogal wat (oud-)politici, een aantal (ex-)burgemeesters, hoge Asser ambtenaren, Asser en Meppeler uitgevers, museummensen, landinrichters en andere ruimtelijk ordenaars, architecten, vormgevers, pr-adviseurs en andere vriendjes van de club. Velen vonden zich wel goed genoeg om erin te komen. Ze willen elkaar nog wel eens tegenkomen, bijvoorbeeld waar het gaat om (de afhandeling van) subsidieaanvragen. Zoals dat ongetwijfeld hij deze encyclopedie het geval zal zijn geweest, alsook bij andere cultuur en/of historische projecten. Andere ontmoetingscentra die hiermee verband houden zijn instellingen als bijvoorbeeld Het Drentse Boek. Inmiddels heeft zij honderden boeken uitgegeven, dank zij diezelfde subsidies. Dit betekent vele tientallen schrijvers, van historici tot dichters en Drentse schrijvers toe. Velen van hen zijn (of moesten) eerst bij de spin langs (geweest) voor een positief testimonium. De spin waar alles om draait. Het Prins Bernhard Cultuurfonds van Drenthe en haar regenten staat om haar gulheid bekend. Als dank daarvoor heeft dit fonds – als enige in Drenthe – dan ook een eigen lemma gekregen. Ook weer typisch een geval van *spin-off*. De spin is daar niet te beroerd voor. Het geld komt immers niet uit de eigen zak. Ons kent ons en een groot gedeelte van de genoemde 45 schrijvers vond op deze wijze dan ook onder een eigen lemma onderdak in de encyclopedie.

De spin heeft een hobby

Natuurlijk is er nog de restcategorie, zo het lijkt in de encyclopedie verdwaalde figuren. Toch is dat niet zo, al vraagt het wel eens inzicht in de verhoudingen om de link te leggen met de plaats waar nu precies de vriendschappelijke relatie ligt met de spin in het web. Neem een lemma 'Klaas Meinders'. Hij was bedrijfsleider van het landbouwbedrijf van de Mij. Klazienaveen en voorzitter van het waterschap Bargerbeek. Nou niet direct een verdienste waarbij een benoeming tot lemma voor de hand zou liggen. Maar gelukkig had de spin een hobby, een turfclub, waar Meinders ook wat mee had. Zelfs het hoofd van de technische dienst van datzelfde waterschap werd er lid van en met hem nog enkele anderen. Een nieuw cluster was ontstaan. Nog een bijzonder geval: Een auteur aan de encyclopedie – een amateur-historicus – bleek zeer tot

zijn spijt te licht bevonden voor een eigen lemma. Al gauw werd een oplossing gevonden voor dit sneue geval. Bij wijze van substitutie kreeg nu een familielid een plaatsvervangend lemma. Het betrof hier de Meppeler verzekeringsagent en amateurschilder J. Ponne (1910-1967) (vader?). Mogelijk moest de zeer bekende uit Meppel afkomstige schilder Jan Mankes (zie hierboven in de foutenlijst onder Mankes), naar wie diverse straten zijn vernoemd en van wie in 2001 een schilderij een half miljoen gulden opbracht!, voor deze amateurschilder het veld ruimen. Het lemma 'Mankes' ontbreekt immers.

Onevenwichtigheid

Bijna 1/3 deel van alle inwoners van Drenthe woont in Z.O.-Drenthe (de gemeenten Emmen en Coevorden). Het totaal aantal lemma's van (levende en overleden) personen bedraagt in de *Drenthe Encyclopedie* zo'n 800. Hiervan hebben er slechts zo'n 110 betrekking op Z.O.-Drenthe. Dit betekent dat – hoewel bijna 1/3 deel van de totale Drentse bevolking in Z.O.-Drenthe woont – slechts 1/7 deel van de personenlemma's in de *Drenthe Encyclopedie* op Z.O.-Drenthe betrekking heeft. Z.O.-Drenthe is hier zwaar ondervertegenwoordigd. Dit is een gevolg van het feit dat er maar weinig van 'de tweehonderd van Gerding' in Z.O.-Drenthe wonen. Het is dit soort hobbyïsme en amateurïsme dat de *Drenthe Encyclopedie* heeft genekt.

Eindconclusie

Dit werk is amateuristisch en grillig in elkaar gezet en verdient het niet de titel 'encyclopedie' te dragen. Door het grote aantal onjuistheden dient ervoor gewaakt te worden dat dit werk gebruikt wordt voor studie of naslag. Het ware zelfs beter het knutselwerk uit de handel te nemen en de kopers ervan schadeloos te stellen. Een digitalisatie voor het internet is in deze uitvoering ook uit den boze.

De politiek komt er niet mee weg om zich achter de redactie te verschuilen nu blijkt dat in de commissievergadering Cultuur en Welzijn van 13 juni 2001 reeds het vermoeden bestond dat het Erfgoedhuis de zaken nog lang niet op orde had (heeft) en er zelfs is geopperd om buiten het Erfgoedhuis om tot publicatie te komen, dan wel de uitgever een zwaardere rol te geven. Waarom is aan deze verstandige woorden niet de nodige aandacht besteed? Wie had zoveel haast om dit project erdoor te jassen?

Er is subsidie verstrekt zonder zich te verzekeren van de deskundigheid en betrouwbaarheid van de lasthebber. Hierdoor ontstond het risico van een flop. Een professionele redactie had een van de belangrijkste eisen tot subsidieverstrekking moeten zijn. Niet de mooie praatjes van belanghebbenden.

De politiek heeft tot taak de redactie ter verant-

woording te roepen en om toelichting en uitleg te vragen. Ja, zelfs terugstorting van de subsidie en een terugroeping van de in de handel terechtgekomen exemplaren te eisen en de kopers de koopsom te restitueren.

Bovendien is men nu gewaarschuwd om zorgvuldiger te werk te gaan bij subsidieaanvragen, onder meer van het Drents Plateau.

Dagblad van het Noorden 02.03.2006

OPD wil kopers van Drentse encyclopedie geld teruggeven

Door Martin de Bruin
statenverslaggever

ASSEN ■ De kopers van de Drentse encyclopedie moeten het boek kunnen inleveren en hun geld terugkrijgen. Dat vindt de OPD-statenfractie, de fractie die al maandenlang de overige partijen in provinciale staten probeert te overtuigen dat het naslagwerk van inferieure kwaliteit is.

Fractievoorzitter Charles de

Haas heeft een nieuwe brief aan provinciale staten geschreven om over de kwaliteit van de encyclopedie van gedachten te wisselen. Om zijn gelijk aan te tonen heeft De Haas opnieuw een overzicht gemaakt van het grote aantal fouten dat volgens hem in het naslagwerk staat.

Tot dusverre heeft de partij nog geen enkel succes behaald met haar kruistocht tegen de encyclopedie die eind 2003

onder verantwoordelijkheid van provinciaal historicus Michiel Gerding verscheen. Gerding heeft min of meer zijn schouders opgehaald over de kritiek. En de statenfracties vinden met uitzondering van Drents Belang dat de OPD niet in de statenzaal moet klagen, maar belet moet vragen bij Gerding.

Volgens De Haas heeft zijn partij zich al wel gewend tot Gerding. "Tot op heden moch-

ten wij echter niets vernemen dat ook maar op een reactie leek", stelt de fractievoorzitter in zijn brief.

In de bijlage die De Haas bij zijn brief heeft gevoegd, veegt hij de vloer aan met de encyclopedie. "Dit werk is amateuristisch en grillig in elkaar gezet en verdient het niet de titel encyclopedie te dragen. De politiek heeft tot taak de redactie van de encyclopedie ter verantwoording te roepen en om toelichting en uitleg te vragen."

De OPD-fractievoorzitter zou het verder billijk vinden als de samenstellers de subsidie die ze van de provincie kregen, terugbetalen.

Dagblad van het Noorden 04.03.2006

ANALYSE ■ TIJD VOOR CORRECTIE

Encyclopedie op internet

Door Cor Rodenburg

Toen Molema zijn Groninger woordenboek af had, had hij er meteen zijn bekomst van. Van Dale (van die Dikke) zuchtte na zijn eerste woordenboek: "Wat een ondankbaar werk." Hij moest meteen beginnen aan de tweede, herziene druk. Zo moet de hoofdredactie van de Drentse encyclopedie zich ook hebben gevoeld nadat er kritiek was losgebarsten. Ze heeft meteen het idee voor de digitale versie opgepakt, zodat het mogelijk is alle missers, fouten en slordigheden weg te werken. Gevoel een pluspunt dat dat zo vlug is aangepakt.

In juni kan de eerste versie al op het Internet worden verwacht. De vroegere medewerkers worden nu opgeroepen om hun wensen aan te geven

die tot nog meer verbeteringen kunnen leiden. Er zal worden gezorgd voor passende illustraties.

Het is jammer dat er zo kleinerend wordt gedaan over het statenstuk van de OPD, waarin een groot aantal missers werd geopenbaard. Er staat meer waardevols in dan de hoofdredactie haar lezers voorhoudt. Ruiterlijke erkenning dat er meer is misgegaan dan was ingeschat was beter op zijn plaats geweest. Dan was er een hoop soesah voorkomen. In de brief aan de vroegere medewerkers wordt uitgegaan van 178 aanmerkingen, maar dat is nog maar de helft, omdat de aanvullingen op het OPD stuk niet zijn meegerekend, en bovendien de tien pagina's van de Emmer publicist Van Dijk er ook niet bij zijn betrokken. Cijfers zijn niet belangrijk, het gaat om de feiten. Van Dijk

spreekt zelfs over haastwerk, gezien de vele taalkundige fouten in de inleiding. De brief geeft een te simpele voorstelling van de gang van zaken die de lezers niet kennen. De hoofdredactie dient dankbaar te zijn voor het monnikenwerk dat Wim Visscher heeft verricht en waarbij hij op elke slak zout heeft gelegd. De keus is nu aan de hoofdredactie waar dat terecht dan wel onterecht is.

Op het Internet kan één en ander worden rechtgezet. Bijvoorbeeld: Jan Veenstra (de man van Marga Kool) en van beroep schrijver en voorlichter, komt nu onder het lemma 'evangelisten' voor. Dat is toch wel het laatste wat je van hem zou denken. Een raadsel is waarom de spraakmakende oud-burgemeester Sytze Faber (Hoogeveen) niet is vermeld. Onder Gasselte en Oosterhesselen staat dat daar een turfstrootselfabriek is geweest. De plaatselijke historici ontkennen dat. En zo is er meer dan wenselijk is. De

dichteres Margot Vos uit Nieuw-Amsterdam staat in alle encyclopedieën maar niet in de Drentse. Wenselijk is dat in de digitale versie Manja Pach een eigen lemma krijgt. Nu is zij terloops vermeld onder 'Kamp Westerborg'. Aan haar is de komst van het herinneringscentrum te danken. Bovendien was haar vader kampgevangene van het eerste uur, en vervulde aan het eind van de oorlog nog een opmerkelijke rol. Tenslotte zou het niet misstaan als Hans Wiegel ook aandacht krijgt. Zijn populariteit steeg vanuit Hoogeveen, waar hij in hotel Homan, ooit een begrip in Drenthe, rond het biljart fiets- te met de VVD-secretaresse achterop. Met Hoogeveen bleef hij verankerd door de zussen Frederiks. Zijn vrouw Marianne kreeg vorig jaar januari een bijna-staatsbegrafenis. Een uitvaart van een grootte en een niveau zoals Drenthe nog nooit had gekend, en nimmer meer zal meemaken.

VAN HET ACCOUNTING.WEB.NL

Wat zei Leo Verhoef?

Nivra reageert op 'affaire-Verhoef'
Door Micha Kat

Sensationeel was het zeker, de oproep van minister Gerrit Zalm aan de burgers van 62 gemeentes om geen OZB (Onroerende Zaak Belasting) meer te betalen omdat hun gemeentes te veel vragen. Woedende reacties vanuit verschillende gemeentes waren het gevolg. Groen Links was er als de kippen bij om dit unieke initiatief neer te sabelen als een 'verkiezingsstunt' van de VVD in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van 7 maart.

Rook en vuur

Verkiezingsstunt of niet, een ding is zeker: op het terrein van gemeentelijke belastingen en OZB is meer aan de hand. Leo Verhoef RA heeft met zijn kruistocht tegen gemeentelijke boekhoudingen immers duidelijk gemaakt dat veel gemeentes beschikken over enorme reserves die buiten de boeken worden gehouden en buiten het zicht van de gemeenteraad.

Een voorbeeld: Amsterdam heeft in de periode 1998-2004 een bedrag 'verduisterd' van 2,3 miljard euro.

Een autoriteit als prof. H. Blokdijk onderschreef de analyse van Verhoef, evenals de gemeentelijke Rekenkamers van Rotterdam en Dordrecht. Deze enorme geheime potten zouden aldus Verhoef het heffen van gemeentelijke belastingen als OZB in zijn geheel overbodig maken. Dit maakt het des te verbijsterender dat veel gemeentes juist extra veel OZB aan hun burgers vragen en een ingrijpen van Zalm over zich afroepen.

Tilburg

Het verhaal wordt helemaal onbegrijpelijk als blijkt dat er gemeentes zijn die zowel door Verhoef op de korrel worden genomen omdat ze geheime potten verzwijgen als door Zalm omdat ze te veel OZB berekenen. Neem Tilburg, de stad die de laatste jaren miljoenen uitgeeft aan markeringcampagnes en zelfs reclamespotjes uitzendt op tv.

Verhoef: "Tilburg presenteerde over de jaren 2000-2004 een batig saldo van slechts 21 miljoen euro. Maar in werkelijkheid hield de gemeente in die periode bijna 210 miljoen euro over. Boekhoudfraude

'ER IS ZEKER SPRAKE VAN MISLEIDING'

"Ik heb ook veel jaarrekeningen bestudeerd, en wat Verhoef beweert is zeker geen onzin," zegt prof. J.H. Blokdijk, emeritus-hoogleraar accountantscontrole aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. "Op de rekening van baten en lasten moeten alle baten en lasten worden weergegeven. En daartegen hebben gemeentes zeker in het verleden op grote schaal gezondigd. Dat is absoluut misleiding. Want de burgers behoren te weten dat hun gemeente een betere inkomenspositie heeft dan ze doet voorkomen. Een bekend voorbeeld is bijvoorbeeld de verkoop van een aandeel in het energiebedrijf. De winst stopt zo'n gemeente vaak in de reserves. Dat laten ze niet duidelijk zien. Het gemeentebestuur redeneert vaak: we kunnen wel vertellen dat we een winst van 300 miljoen hebben, maar dan komt iedereen zaniken met allerlei wensenlijstjes. Maar het is geld van de burger en het is dus zulverder om dat gewoon duidelijk te vertellen." Zelfs professor Blokdijk had vaak moeite om de jaarcijfers van een gemeente te doorgronden. "Een hele puzzel soms. Ook voor mij met veertig jaar ervaring. Laat staan voor de burgers. Jaarrekeningen van gemeentes geven vaak niet het inzicht dat een nette jaarrekening behoort te verschaffen. Helder is het allemaal niet. Zelfs met de nieuwe regels die vanaf 2004 gelden is het allemaal nog weinig inzichtelijk." En klagen is moeilijk. "Als je vindt dat de jaarcijfers van een bedrijf niet deugen, kun je een klacht indienen bij de Ondernemingskamer. Dan worden er accountants gehoord. Maar voor gemeentes en provincies bestaat zo'n orgaan niet. Dus ik begrijp Verhoef wel. Hij heeft absoluut een punt als hij zegt dat veel gemeentes ten onrechte doen of ze armlastig zijn. En hij volgt zijn overtuiging. Daar heb ik bewondering voor."

dus van zo'n 190 miljoen." Andere gemeentes met geheime potten en te veel OZB die door Zalm op de vingers zijn getikt zijn Apeldoorn, Haarlem en Leusden.

NIVRA

Het NIVRA besteedt de laatste tijd veel aandacht aan de overheidsaccountancy. Woordvoerder Berry Wammes: "Het is allemaal buitengewoon gecompliceerd. Het NIVRA blijft punten van kritiek hebben op overheidsbegrotingen, vooral die van gemeenten. De complexiteit gaat de expertise van een gemeenteraad meestal ver te boven." Maar wat is nu de mening van het NIVRA over de stellingen van Verhoef?

Wammes: "Verhoef had zeker een punt. In dat opzicht heeft het NIVRA vroeger niet altijd adequaat geopereerd. Nu is dat veel beter en betrachten we veel meer openheid. De voornaamste punten die Verhoef aan de orde stelde, zijn thans ondervangen door het nieuwe BBV, het Besluit Begroting & Verantwoording voor overheden. Gemeentes moeten nu alle geldstromen via de winst- en verliesrekening laten lopen, zodat ze niet meer aan het zicht kunnen worden onttrokken. Afwijken van deze hoofdregel kan alleen met toestemming van de raad. Verhoef heeft zeker een rol gespeeld in de hele discussie. Maar hij heeft geen gelijk als hij zegt dat accountants frauderen."

Amateurisme

Leo Verhoef: "Ik ben blij dat het NIVRA nu toegeeft dat gemeentes baten en lasten verzwijgen. Dat BBV waar Wammes het over heeft, is puur amateurisme. Men knoeit intussen rustig door. Wat nu moet gebeuren, is dat het 'geheime geld' terugvloeit naar de burgers. Net als bij de boekhoudfraude bij Ahold."

CONTROLEER UW EIGEN GEMEENTE

Ga naar het gemeentehuis en vraag de jaarrekening. Zoek daarin het overzicht 'baten en lasten', 'winst- en verliesrekening' of 'programmarekening' op. Kijk welk saldo er onderaan staat. Dat is het bedrag dat de gemeente als jaarresultaat naar buiten brengt. Ga dan naar de balans. Daar staat rechts bovenaan de post 'Eigen Vermogen'. Noteer de stand van het Eigen Vermogen aan het eind van het jaar. Noteer ook de stand van het Eigen Vermogen van eind vorig jaar. Trek die twee getallen van elkaar af. Dan heeft u het werkelijke saldo van baten en lasten te pakken. Als dat een ander bedrag is dan waarmee de rekening van baten en lasten eindigt, dan klopt er dus iets niet!

UITSLAG GEMEENTERAADVERKIEZINGEN

Waren dit verkiezingen voor Provinciale Staten geweest, dan hadden bij de huidige 51 statenzetels de Onafhankelijken 10 zetels ingenomen.

Dagblad van het Noorden 08.03.2006

Zo stemde Drenthe

AA ENTHUZE 25525 INW.						HOOGVEEFA 54185 INW.					NOORDENVELD 31579 INW.						
		2006		2002		2006		2002			2006		2002				
zetels	stemmen	%	zetels	stemmen	%	zetels	stemmen	%	zetels	stemmen	%	zetels	stemmen	%	zetels		
Opkomst	21	13288	66,9	63,1	21	Opkomst	31	25368	62,8	59,1	31	Opkomst	23	16400	66,7	64,3	23
GemBel	5	3375	25,4	31,3	7	CDA	8	6401	24,3	31,2	11	GemBel	8	4828	29,4	27,8	7
PvdA	9	5052	38,0	26,4	5	PvdA	10	7996	28,8	18,8	6	VVD	3	2272	13,9	17,4	4
VVD	4	2461	18,5	22,1	5	GemBel	3	2473	9,4	11,4	4	PvdA	7	4506	27,5	16,4	4
GrLinks	2	1257	9,5	10,6	2	CU	4	2994	11,3	10,1	3	CDA	2	1897	10,3	11,4	3
CDA	1	1143	8,6	9,6	2	VVD	5	3741	14,2	10,1	3	GrLinks	2	1763	10,7	10,3	2
						ProHoog	0	570	2,2	-	-	CU	1	929	5,7	4,9	1
						GrLinks	1	1185	4,5	4,9	1	D66	0	405	2,5	3,7	1
						D66	0	388	1,5	3,3	1	Overig02	-	-	-	8,1	1
						SGP	0	327	1,2	1,8	0						
						HoogLok	0	310	1,2	-	-						
						LibHoog	0	383	1,4	-	-						
						Overig02	-	-	-	8,4	2						

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	25	16794 60,0	25	58,2
PvdA	9	5801 34,4	7	25,0
VVD	5	3612 21,5	6	23,4
CDA	5	3022 18,0	6	22,6
Gem&Bel	2	1462 8,7	3	13,4
PAC	4	2559 15,2	3	10,2
SamSterk	0	334 2,0	-	-
Overig02	-	-	0	5,4

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	19	12374 68,0	19	66,7
Gem&Bel	5	3181 25,7	6	27,8
VVD	4	2628 21,2	4	20,6
CDA	4	2062 16,7	4	20,0
PvdA	4	2798 22,6	3	17,4
CU	1	828 6,7	1	6,2
GrLinks	1	877 7,1	1	6,0
Overig02	-	-	0	2,0

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	23	16795 68,1	23	67,0
VVD	4	2910 17,3	5	19,0
Leefbaar	3	1997 11,9	4	17,7
PvdA	6	4398 26,2	4	16,2
Gem&Bel	3	2104 12,5	3	13,5
CDA	2	1651 9,8	3	11,6
GrLinks	3	1966 11,7	2	8,9
D66	1	1021 6,1	1	6,7
CU	1	749 4,5	1	5,0
Overig02	-	-	0	1,4

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	13	29067 64,6	13	59,8
PvdA	11	9425 32,4	8	24,9
PLDP	4	3777 13,0	6	18,1
CDA	4	3512 12,1	5	16,8
VVD	4	3339 11,5	4	13,6
CU	4	3626 12,5	4	11,3
GrLinks	2	1700 5,8	2	7,3
D66	1	907 3,1	1	4,6
SP	3	2604 9,0	1	3,4
ProAssen	0	177 0,6	-	-

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	23	14995 63,6	23	61,7
Sterk&Leef	7	4509 30,1	7	28,6
PvdA	7	4180 27,9	6	24,3
CDA	3	2050 13,7	4	18,8
VVD	3	2085 13,9	4	17,8
CU	2	1225 8,1	2	7,5
GrLinks	1	946 6,3	-	-
Overig02	-	-	0	3,0

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	23	16490 64,1	23	64,3
PvdA	9	5719 34,7	7	27,2
CDA	5	3426 20,8	6	24,2
VVD	4	2702 16,4	3	15,2
CB&S&W	1	688 4,2	3	11,8
GrLinks	1	749 4,5	1	5,3
D66	0	360 2,2	1	4,0
SP	1	1014 6,1	-	-
CU	1	915 5,5	0	3,8
Gem&Bel	1	921 5,6	-	-
Overig02	-	-	2	8,5

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	19	12611 61,4	19	59,1
PvdA	8	4827 38,3	6	27,9
Gem&Bel	3	2122 16,8	4	21,3
VVD	3	1796 14,3	3	17,7
CDA	2	1693 13,4	3	16,3
D66	1	633 5,0	2	10,9
CU	1	742 5,9	1	5,0
GrLinks	1	798 6,3	-	-

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	39	48235 58,1	39	52,5
PvdA	18	19763 41,0	11	35,8
CDA	8	9398 19,4	10	23,6
VVD	4	4604 9,5	5	12,4
Burg&Bel	3	3169 6,6	2	6,3
CU	2	2250 4,7	2	5,2
Leefbaar	0	191 0,4	2	5,2
SP	2	3096 6,4	2	4,9
D66	0	924 1,9	2	4,6
GrLinks	1	1677 3,5	1	4,5
DOP	1	1311 2,7	1	4,2
Onafh	0	409 0,8	1	3,3
Dorps&Bel	0	853 1,8	-	-
Pr&N	0	299 0,6	-	-
Emmen&Bel	0	330 0,7	-	-

	2006		2002	
	zetels	stemmen %	zetels	%
Opkomst	17	10204 66,9	17	63,4
Gem&Bel	3	2642 20,0	4	25,3
PvdA	5	3115 30,5	4	24,4
VVD	3	1786 17,5	4	19,9
CDA	3	1683 16,5	3	16,8
ProgWest	3	1578 15,5	2	13,6

WERELDFIETTERS...

Tijdens de vorige statenperiode is het fractiemedewerkerschap tot volle tevredenheid uitgevoerd door Jeannette Medema. De aspiraties van Jeannette reiken echter verder dan de provincie Drenthe. Momenteel fietsen Jeannette en Gerrit over de wereld en zij doen dit voor een goed doel, namelijk om kinderen en jongeren in minder bedeelde gebieden onderwijskansen te kunnen bieden. Hierbij verslaglegging van hun wereldfietsstocht.

Nieuwsbrief fietsdrang, 10 maart 2006

We fietsen door authentiek Mexico, de Chiapas, met haar inheemse culturen, bijzondere dorpen en prachtige watervallen Agua Azul.

Chiapas, authentiek Mexico!

Chiapas is de meest zuidelijke regio van Mexico en grenst aan Guatemala. Het gebied is bergachtig en niet gemakkelijk toegankelijk. Je vindt hier de grootste concentratie aan inheemse culturen, de afstammelingen van de Maya's. Van de 3,5 miljoen inwoners van de Chiapas behoort 30% tot de *indigena's*, de zogenaamde oorspronkelijke bewoners. Het woord 'indianen' wordt namelijk als niet vrien-

delijk ervaren. De hoofdstad is Tuxtla Gutierrez, de toeristische 'hoofdstad' San Cristobal de las Casas en ligt op een hoogte van 2200 meter. De Chiapas is een van de armste gebieden van Mexico. In 1994 is er een boerenopstand uitgebroken, wat destijds ook in het Europese nieuws is geweest. De literatuur geeft niet precies aan wat de opstand uitlokte, maar duidelijk is wel dat de leefomstandigheden erbarmelijk slecht waren. De *indigena's* voelden zich aan hun lot overgelaten. Hun leider, (ook nu nog) subcommandante Marcos (Zapatisten), strijdt nog steeds voor zijn bewoners. Door druk van de internationale opinie heeft de toenmalige nationale regering (1994) het tegenoffensief stopgezet. In 1996 is er een akkoord ondertekend met als resultaat recht op zelfbeschikking van de indiaanse gemeenschap, erkenning en identiteit. In hoeverre dit concreet tot sociaal-economisch positieve resultaten heeft geleid is ons op dit moment niet duidelijk. We hadden het Marcos kunnen vragen, maar we hebben een speech van hem in een dorp in de bergen op 15 minuten gemist! De man is een legende in dit gebied; er worden zelfs souvenirs van hem verkocht, onder andere gemaskerde poppetjes met patroongordels en geweer. De Chiapas is allang ontdekt door toeristen, soms worden zij 'benut' om politieke aandacht te vra-

gen. In 2003 is er melding gemaakt van een overval door Zapatisten op een toeristenbus op weg naar San Cristobal. Ook is er in afgelopen jaren 'gedreigd' om wegversperringen op te zetten om extra toeristenbelasting te vragen. Voor ons betekent dit dat we op onze hoede zijn, wellicht iets meer dan anders. Los van deze politieke beschouwing heeft de Chiapas toeristisch gezien veel te bieden! Wij bezoeken een aantal bijzondere plekken!

San Cristobal de las Casas

Een prachtige koloniale stad in de bergen. Smalle straatjes, kleurige huizen en arcaden maken dit tot een aangename plek. Er komen voornamelijk Europeanen, VS'ers halen hun hart op aan de strandmetropool Cancún in Yucatan. In San Cristobal is de markt een kleurrijk schouwspel van goederen van inheemse handelaren in prachtige kledij. De afstammelingen van de Maya's, de Tzotzils, Huicholes en Tarahumaras, zijn een van de weinige stammen die hun oorspronkelijkheid hebben weten te behouden. De klederdracht verschilt ook per groep en dorp. Op de markt vind je kleurrijke souvenirs, een overvloed aan fruit, illegale dvd's en eigenlijk alles wat je maar kunt bedenken. Een lust voor het oog! Het liefst wil je dit vastleggen; je zou er honderden foto's willen maken, maar dat is hier niet gewenst! Je voelt en ziet dat dat op deze plek niet kan, en tevens niet verantwoord is. De toerist wordt hier door de *indigena's* op de markt niet met open armen ontvangen, maar met enige argwaan bekeken. Maar wie zijn wij om te verwachten dat alle culturen klaarstaan voor ons? Met name fotograferen kan in sommige culturen zeer schokkend worden ervaren. Men denkt dat het ongeluk brengt of schrikt van de klik van het toestel. Maak je dan wel of geen foto? Verderop meer over ethisch fotograferen.

Maya Medicine Development Center

San Cristobal heeft een interessant museum. In vier thematische ruimten wordt geïllustreerd op welke wijze kruiden, kaarsen, medicijnmannen en dieren helpen om mensen beter te maken. Er is veel kennis op het gebied van deze natuurlijke geneeswijzen. En het helen wordt nooit vanuit alleen maar lichamelijke klachten bekeken, maar eerder vanuit een holistische benaderingswijze, waarin rituelen, spirituele zaken en het geloof ook een rol spelen. Alles staat omschreven in 4 talen in een map, die je door het kleine museum loodst. Indrukwekkend is ook hoe Maya-vrouwen kinderen baren. Ze liggen

niet op (een ziekenhuis)bed, zoals bij ons... De vrouw knielt en legt haar armen om de nek van haar man heen, die op een stoel voor haar zit. In een soort hurk/kniezithouding baart ze haar kind, ze poept het er gewoon uit! Lijkt erg voor de hand liggend qua zwaartekracht! Dit alles onder toezicht van een vroedvrouw die met gebeden, kruiden en kaarsen en tevens medische kennis de zaak begeleidt. Ze is hiervoor opgeleid. Dus zwangere vrouwen, probeer het eens zo! In ieder geval maakt de man het baren van een kind op deze wijze veel intenser mee (naar ons idee). Het lichamenlijk contact is hier meer dan een handje vasthouden aan de rand van het bed of een koud washandje op het voorhoofd leggen (sorry mannen, jullie kunnen er ook niets aan doen...!)

Cañon del Sumidero

In de buurt van Tuxtla Gutierrez vind je een van de indrukwekkendste cañons van Mexico. Wij gaan lekker lui op excursie met een kleine toerbus richting canyon. De tocht per boot door deze indrukwekkende mooie groene canyon duurt ongeveer twee uur. We zien enkele krokodillen, een waterschildpad, aasgieren, apen (erg ver weg) tussen hoogoprijzende bergen. Steile wanden van ongeveer 500 meter, een prachtig gezicht. Ik (J) vind krokodillen doodeng, net als beren. Terwijl een andere toerist buitenboordfoto's maakt, zorg ik juist (J) dat ik mijn hele lichaam binnenboord en in het midden van de boot houd... je weet het maar nooit... Gerrit maakt de foto's.

Chamula, een Tzotzil-dorp

Chamula ligt op zo'n 8 kilometer afstand van San Cristobal. Wij nemen de *collectivo* (minibus) en rijden ernaartoe. We zitten in een oud VW-busje à la flipperkast, rijp voor de schroothoop, tussen de inheemsen. Naast mij zit een man gekleed in een zwarte schapenwollen poncho. Het prikt een beetje aan mijn bovenarm. Gerrit zit naast mij en naast hem eveneens een man in schapenvacht, met wie we enkele woorden wisselen. Op de bank voor ons eveneens dorpsgenoten en tot slot wordt een vrouw nog even helemaal achterin gedumpt, zittende in de kofferbak alsof het de mooiste plek van deze wagen is! Met dit hele gezelschap vertrekken we, want het busje zit vol! Er wordt geen Spaans gesproken, maar een andere taal. Op een of andere manier voelt het bijzonder aan om met deze inheemsen voor een moment de bus te delen. Ze zijn

klein van stuk, tenger gebouwd, prachtig gekleed en rustig. Je realiseert je dat deze mensen in een totaal andere wereld leven. Vrouwen werken hard. Slepen alles mee op hun tengere ruggen, zoals een kind in een doek, kilo's hout of spullen die ze op de markt verkopen. Ze zijn ongelofelijk sterk en lopen altijd in draftempo. Respect!

We komen aan in Chamula en gaan meteen naar het grote centrale plein met de prachtige witte kerk, versierd met groenblauwe motieven. Een echte dorpskerk! We mogen niet zomaar naar binnen. Toeristen moeten een entreekaartje kopen voor 30 pesos p.p. Het entreebewijs geeft duidelijk aan: verboden om foto's te maken in de kerk, anders worden er sancties genomen.

Binnen heerst een bijzondere sfeer, er branden wel 1000 kaarsen. De kerk heeft geen banken en Jezus staat hier niet vooraan, oftewel is niet te vinden. Ze hebben hem vervangen door hun eigen San Juan. Groepjes inheemsen zitten op de grond en bidden hardop in lange, monotone zinnen. Soms meerdere keren op verschillende plekken. Ze zetten ook kaarsjes neer op de grond, om daarmee onheil uit te bannen. Kaarsen hebben verschillende kleuren, die ieder een eigen betekenis hebben. Er heerst een bijzondere warme sfeer, letterlijk en figuurlijk. Dat ligt aan de kaarsen, de geur van de kaarsen, de temperatuur, de dennentakken en de mensen. En ze drinken veel cola! Waarom? Omdat het boeren het kwaad verdrijft! Dus wordt er flink op los geboerd, heerlijk! In een kerk voel ik (J) meestal wat opgelaten, vooral omdat ik niet geloof in het bijbelse. Het bekijken van kerken heeft eerder een architectonische waarde. Hier voelen wij een speciale sfeer en die mogen we met ze delen, voor even. We zijn namelijk vroeg en er zijn nog geen andere toeristen. Het duurt niet lang voordat er een eerste groepje toeristen binnenkomt. Ze worden wel een beetje 'weggekeken', ergens begrijpelijk. Wij tweeën voelden ons al min of meer een beetje een indringer, maar toch dankbaar voor zo'n moment.

De Tzotzils vereren hun eigen goden. Twee eeuwen geleden hebben ze de pastoor verbannen en hun eigen San Juan op de centrale plaats gezet. De Tzotzils kiezen hun eigen bestuur, de Raad van Ouden. Elk dorp heeft dan weer een wijze, een bewaarde oude man. Hier hebben de *conquistadores* het niet voor het zeggen (gehad). Buiten loopt een groep Europese toeristen. En jawel, men maakt foto's, wel van de buitenkant, maar toch! Waarom wij niet en anderen roekeloos wel? Ook onze handen jeuken om de camera ter hand te

nemen, want misschien mag je buiten wel fotograferen? En toch, we doen het niet!

Ethisch fotograferen

De inheemsen van de Chiapas zijn afstandelijk naar toeristen, is onze ervaring. Ze vinden het niet leuk om gefotografeerd te worden, sterker nog, je voelt dat ze het gewoon niet willen! Het welbevinden van deze mensen is ons meer waard dan het vertonen van egoïstisch gedrag. Wij attenderen de groep toeristen erop, maar gewapend met hun fotopistool is er voor sommigen geen houden aan... Een trieste boel. Tja, een foto maken, zo gewiekst, doet geen pijn... dus waarom zou je er niet lekker op los fotograferen? Je bent toch gauw weer thuis en dan kun je de plaatjes vol trots laten zien! Kijk, hier wonen Indianen! We vinden dit onuitstaanbaar... Dit is niets nieuws, maar je realiseert je het op zo'n plek weer eens. Na een rondje over de markt in San Cristobal de dag ervoor hebben wij al besloten: wij maken geen enkele foto van deze personen, uit respect voor deze bevolking. Ook niet stiekem, want daarmee bedrieg je jezelf en ook deze mensen. En alhoewel het, eerlijk gezegd, best moeilijk is, blijven we standvastig. Waarom zij wel en wij niet? Een of twee verstandige toeristen maken dan toch ook geen verschil? We kopen mooie postkaarten, dat heeft ook nog het voordeel dat je minimaal bijdraagt aan de economie. Geld bieden voor foto's maken leidt tot ongewenst gedrag, want normaal gesproken zouden deze mensen dat ook niet vragen. Dus dat doen we eveneens niet! Bij foto's maken zou altijd centraal moeten staan: Ga je een grens over ten koste van iemands welbevinden? Doe het dan niet!

Agua Azul, een paradijs van watervallen

Vanaf San Cristobal volgen we de prachtige route naar Palenque (een van de mooiste Maya-ruïnes). Onderweg is het genieten van steeds meer bergen, begroeid met tropische vegetatie. Voor ons vrijwel de mooiste korte route van Mexico. Dorpjes met houten huisjes en prachtige vergezichten! Dit is fietsen op zijn best! We fietsen in twee dagen van het bergklimaat de tropen in. Het wordt nu echt warm. Onderweg is er een mooie attractie te bewonderen, de watervallen van Agua Azul. Het laatste stuk is zweten, zweten en zweten, maar dan dalen we 4 km af en belanden we in paradijselijk Agua Azul! Vermoeid en met een sauna-gevoel en een kop zo rood als een biet zijn we hard

toe aan ETEN en EEN BAD! Vanuit het restaurant zien we de prachtige azuurblauwe waterterrassen! We genieten allereerst van een heerlijke vis en praten een tijdje met een groep rondreizende Nederlanders. Leuk om weer eens met anderen in je eigen taal te kunnen spreken. Het gezelschap bewondert onze fietsen en hetgeen wij doen. Zij zullen een paar dagen later alweer in Nederland zijn. Toch vreemd, wij voelen ons soms heel ver weg en soms ook heel dichtbij, want in een dag kun je alweer terug zijn. Toch zij wij bevoorrecht dat we alle tijd van de wereld hebben. Het is natuurlijk logisch dat georganiseerd reizen vele voordelen heeft, als je niet zoveel tijd hebt en toch redelijk veel wilt zien.

Op de camping van Agua Azul, oftewel een klein stukje gras, mag de tent staan voor het gigantische bedrag van 20 pesos (1,50 euro per nacht). Wel is het hier oppassen geblazen en laten wij onze spullen niet onbeheerd, je voelt het aan de sfeer. We kamperen zo'n 20 meter van de prachtige terrassen. Naast ons staan 2 stellen, die met kinderen langdurig rondreizen. Een van de gezinnen heeft een oude schoolbus verbouwd tot rijdend huis. En jawel lieve lezende ouders van jonge kinderen! Dat mag en kan! In ieder geval in Canada en Frankrijk. Ouders geven hun eigen kinderen les en dit wordt elke 14 dagen geëvalueerd. Ze moeten elke dag 2-3 uur studeren. Zo zie je maar weer, als je echt op reis wilt met je kinderen, ook al gaan ze naar school, dan kan dat dus! Het andere gezin, uit Frankrijk, heeft in de VS een camper gekocht en reizen voor een jaar rond in de VS en Mexico. Een mooi voorbeeld van dat reizen met kinderen ook mogelijk is.

En dan nemen we een heerlijk verfrissende duik. Er zijn vele terrassen waarin je kunt baden, echt fantastisch mooi! Natuurlijk, het is toeristisch, er is een rij strooien hutjes met souvenirs, er zijn vele kleine restaurantjes, maar dat is toch ook logisch op zo'n gemakkelijk toegankelijke plek? Je kunt een mooie wandeling naar het bovenste terras maken en onderweg genieten van een heerlijk restaurant met uitzicht op... Wij halen herinneringen op aan Havasupai, eveneens paradijselijke watervallen in een indianenreservaat in de VS. Die waren nog meer bijzonder, omdat je er tijden voor om moet rijden en 3 uur voor moet wandelen. Maar hier

stoppen de bussen en de busjes. En aangezien de toeristen er maar van 11.00 - 15.00 uur zijn, heb je daarvoor en daarna de terrassen voor jezelf en enkele anderen! Kortom, we knopen er nog een dagje extra aan vast. Een aanrader voor iedereen die Mexico bezoekt, zeker in combinatie met San Cristobal en Palenque, alles binnen enkele honderden kilometers! Gerrit maakt nog even van de gelegenheid gebruik om onze fietsen stofvrij te maken en geeft onze draadezels een verfrissend bad in deze terrassen. Milieuvriendelijk? Nee, de stof komt van de natuur en gaat terug in de natuur en uiteraard gebruiken we geen schoonmaakmiddelen en poetst hij de fiets bij het laatste terras.

De Chiapas, bijzonder kleurrijk, unieke culturen met een geheel eigen karakter, soms niet al te open naar toeristen, maar heeft juist daarom een eigen gezicht en identiteit weten te behouden. Zeer de moeite waard, een must voor wie het echte Mexico wil zien!

De ontbrekende attractie in dit verslag is Palenque. Een van de mooiste maya-ruïnes. De Maya-cultuur komt in het volgende reisverslag uitgebreid aan de orde, zoals ook de Caribische kust van Mexico!

Sponsoring

Sponsoring is mogelijk op de volgende manieren:

- Kilometer-sponsoring:
Voor iedere VIJF KILOMETER die fietsend wordt afgelegd betaal je één sponsorcent. Dat is naar verwachting 10 eurocent per dag! Voor opgave: http://www.stichtingkleinverzet.nl/component?option=com_facileforms/Itemid,146/
- 'Kaartje met de groeten uit'-sponsoring:
Wie vindt het nou niet leuk om een eigengeschreven kaartje met de ouderwetse post te ontvangen? Voor 10 euro krijg je een kaartje toegestuurd uit het land naar wens (Alaska, Canada, VS, Midden-Amerika of Zuid-Amerika)! Geef je naam en postadres door aan: fietsdrang@gmail.com en maak 10 euro over op bankreknr. 57 25 43 557. Je bent dan verzekerd van een prachtige kaart! Zie voor verdere informatie onder www.stichtingkleinverzet.nl, onder 'fietsers onderweg' of fiets@fietsdrang.nl

Dagblad van het Noorden 04.01.2006

Veel beverratten in delen van Drenthe

COEVORDEN/VEENDAM ■ Het aantal gevangen beverratten in het werkgebied van het waterschap Velt en Vecht is eind vorig jaar explosief gestegen. Binnen een maand werden twintig exemplaren gevangen. Velt en Vecht bestrijkt het zuidoostelijk deel van

Drenthe. Waterschap Hunze en Aa's heeft volgens een woordvoerder het afgelopen jaar nog geen beverratten gevangen. Beverratten zijn flink groter dan muskusratten en worden gevreesd vanwege hun graafzucht in waterkeringen. Eind 2004 doken de eer-

ste beverratten op in Zuidoost-Drenthe. Sindsdien bleef het rustig; de teller bleef op slechts een handjevol vangen steken. Aan deze situatie is in één klap een einde gekomen. Het vermoeden bestaat, zo legt een woordvoerder van het waterschap uit, dat de

beesten uit Duitsland komen en zich via de Vecht naar onze streken laten afzakken. De meeste dieren worden gevangen in de nabijheid van deze rivier; zowel op Drents als Overijssels grondgebied. "Onze vangers zijn extra alert."

Dagblad van het Noorden 10.02.2006

Vragen OPD over oefeningen

ASSEN ■ De statenfractie van de OPD (Onafhankelijke Partij Drenthe) verlangt opheldering van het provinciaal bestuur over de afwezigheid van hulpverleners bij rampenoefeningen.

Volgens een rapport van de Regionale Brandweer Drenthe blijven vertegenwoordigers van politie, brandweer en de geneeskundige hulpverlening bij ongelukken en rampen soms zo maar weg bij oefen-

ningen. Dat geldt ook voor vertegenwoordigers van provincie en gemeenten.

Dagblad van het Noorden berichtte afgelopen maandag over de matige deelname aan oefeningen. Hulpverleners blijven soms weg zonder zich af te melden. Dat heeft er al toe geleid dat oefeningen moesten worden afgelast. De afwezigheid van de hulpverleners blijft zonder persoonlijke gevolgen. De OPD vindt dat van

alle hulpverleners verlangd kan worden dat zij bij oefeningen aanwezig zijn.

Van commissaris van de koningin Ter Beek wil de OPD weten welke maatregelen hij neemt om weer voldoende oefeningen te laten plaatsvinden. Verder bestaat bij de fractie de vrees dat er door onvoldoende geoefendheid van hulpverleners en overheden onnodig slachtoffers vallen bij calamiteiten. (DvhN)

OVER DE ONAFHANKELIJKE PARTIJ DRENTHÉ

“Het belangrijkste doel van de OPD is het uitdragen van de politiek onafhankelijke gedachte. De OPD hoeft niet te luisteren naar orders van ‘partijpolitieke vrienden’ in Den Haag. De OPD is en luistert naar de stem van de burgers in de Drentse dorpen en steden.”

Bestuur

Voorzitter:

André Ottens
Hoppekampweg 7a, 9321 BD Peize
tel.: 050-5034413
fax: 050-5033486
e-mail: andre-ottens@wanadoo.nl

Secretaris:

Anuschka Pleiter-van Duijvenbode
Vijverstraat 21, 9321 XH Peize,
tel.: 050-5034455
fax: 0842-126200
e-mail: aea.pleiter@hetnet.nl

Penningmeester:

Tie Franke
Hoofdstraat 47, 9454 PK Ekehaar
tel.: 0592-389321
fax: 0592-389183
e-mail: muskus@jfranke.net

Lid:

Willem Dekker
Haakswold 14, 7961 LE Ruinerwold
tel.: 0522-481497
fax: 0522-482417
e-mail: makelaardij.dekker@planet.nl

Lid:

Jolanda Mensies-Smeenge
Brahmsstraat 21, 9402 VT, Assen
tel.: 06-48568805
e-mail: naomie@home.nl

Fractie

Statenlid:

Fractievoorzitter Charles C. de Haas
Zandmeer 15, 9422 JJ Smilde
tel.: 0592-412779
fax: 0592-420070
e-mail: c.haas@drenthe.nl

Commissieleden:

Bart Popken
Achter de Hoven 1, 7991 AS Dwingeloo
tel.: 0521-591593
fax: 0521-590348
e-mail: b.popken@drenthe.nl

Nelly Nieuwenhuizen

de Vennen 27, 9321 HS Peize
tel./fax: 050-5033631
e-mail: n.nieuwenhuizen@drenthe.nl

Steunfractie

Voor leden van onafhankelijke lokale gemeentelijke politieke partijen Drenthe en voor leden van de OPD.

Activiteitencommissie

Anuschka van Duijvenbode, Nelly Nieuwenhuizen, Jeannette Medema, André Ottens en Jan Pleiter.

Redactie infobulletin

Contactpersoon Nelly Nieuwenhuizen, adres: zie hierboven. Tekst voor het infobulletin graag per e-mail in Word-bestand aanleveren.